

Kodėl skaityti Senąjį Testamentą ?

Išgirdę mokymą apie Bibliją užsidegame uolumu skaityti ją. Bet greitai susiduriame su sunkumais, kurie atšaldo mūsų užsidegimą. Dažnai Senasis Testamentas atrodo mums „keistenybių miškas“; gausus smurtas, keisti įstatymai, ilgi ir neįdomūs vardų sąrašai bei nesibaigiantys aprašymai. Mumyse gimsta klausimas, ar tai tikrai yra Dievo žodis? Ar gali Dievas būti toks prastas autorius?

Į šiuos ir kitus klausimus, kurie iškyla skaitant Senąjį Testamentą, ieškosime atsakymų, kurie padės neužversti savo Biblijos.

Pirmas klausimas :

Ar šios senos istorijos, įsakymai yra man dar aktualūs? Juk viską turime Jėzuje, tai kam Senasis Testamentas?

Negalime atskirti Senojo Testamento nuo Naujojo. Yra raudona gija, kuri eina per abu Testamentus. Jei pradėdame romaną skaityti nuo vidurio, tiesiog nesuprantame ką skaitome. Senasis Testamentas yra naujojo Testamento prieš istorija, kuriame skaitome ne seną istoriją, bet pasakojimą, kaip Izraelis atrado Dievą. Šis pasakojimas nėra filosofiniai apmąstymai apie Dievą ir Jo prigimtį, bet yra gyvas liudijimas, išgyventas konkrečiame laike, patirtimi. Įdomu, kad Izraelio išgyvenimuose, patirtyje pažįstame ir savo išgyvenimus Dieve. Ir, per šį pažinimą, Dievas apšviečia mūsų gyvenimą. Sustokime ties, Pradžios knygoje, pirmaisiais žmonėmis – Adomu ir Ieva.

Adomas ir Ieva, tai tu, kuris abejoji Dievo gerumu ir galvoji, kad geriau žinai už Dievą.

Abraomas, tai tu, kurį Dievas kviečia palikti savo įsitikinimus, planus, įpročius ir eiti ten, kur Dievas parodo.

Išėjimas iš Egipto, tai tavo dvasinio kelio istorija: Kristus išveda tave iš nuodėmių vergijos – Egipto. Kartais pasiilgsti Egipto svogūnų ir mėsos, „ai, buvo lengviau prieš atsivertimą, kai tiek nesukdavau galvos.“

Šiandiena, Dievas maitina mus kasdiene mana, savo kūnu ir krauju. Izraelitams neleido Dievas daryti manos atsargų. Mums neduoda Dievas savo malonės atsargų. Jis duoda malonę tai dienai ir taip diena po dienos. Šitą sąrašą, iš Senojo Testamento pasakojimų, galime dar ilgai tęsti. Reziumuokime: Senojo Testamento Dievas yra istorijos Dievas. Jis – Dievas, kuris įžengė į mūsų istoriją ir nebijojo įsiterpti į žmonių kasdieninius reikalus. Senasis Testamentas nėra filosofijos traktatas, bet laipsniškas Dievo apreiškimas istorijoje. Todėl yra dalykų, kuriuos po Kristaus suprantame kitaip. Dievo apreiškimą suprato Izraelis pamažu, nes Apreiškimas – tai ne siuntinys nukritęs iš dangaus.

Šiandiena, dauguma žmonių, kaip ir Senajame Testamente, supranta kančią, kaip Dievo bausmę. Skaitydami Jobo knygą galime suprasti, kad toks interpretavimas kančios, ne visai atitinka realybę.

Jobas yra teisingas ir jam visos bėdos sueina į vieną krūvą. Jobo asmenyje galime įžvelgti, kaip Dievas išbando mus kančioje ir formuoja mūsų tikėjimą.

Viena iš pagrindinių priežasčių, dėl ko Senasis Testamentas aktualus mums dar, tai, kad be jo Naujasis Testamentas būtų mums visai nesuprantamas. Pagrindinės sąvokos, kaip pavyzdžiui sandora, išganymas būtų nesuprantamos be Senojo Testamento, o ir Jėzaus misijos neįmanoma suprasti be Senojo Testamento. Evangelijos, šv. Pauliaus laišakai nuolat cituoja ir daro užuominas į Senąjį Testamentą.

Pavyzdžiui: Jono evangelijos ištraukoje, kurioje Jėzus padaugina duonos rašoma, kad buvo labai daug žolės. 22 Psalmėje rašoma: „Viešpats mano ganytojas, man nieko nestinga. Jis mane veda, kur vešlios ganyklos žaliuoja.“ Duonos padauginime Jėzus prisistato, kaip gerasis ganytojas.

Origenas, vienas iš Bažnyčios tėvų, rašo, kad „Kristus yra lobis paslėptas Raštų dirvoje“. Jis turi omenyje Jėzaus palyginimą apie žmogų atradusį lobį, kuris parduoda savo turtus, kad galėtų įsigyti tą dirvą. Bažnyčios tėvai išplėtoja mintį, kad visas Senasis Testamentas – Biblija, kalba apie Kristų. Tai reiškia, kad jau nuo Abraomo, Dievas ruošė tautą priimti Jėzų. Taigi Kristus yra raktas į Senąjį Testamentą. Šv. Augustinas rašo, kad „man nieko nėra įdomaus jeigu nematau Jėzaus“.

Per Adventą skaitome ištraukas iš Senojo Testamento, kurios mums pranašauja Jėzaus atėjimą. Gavėnioje, per didžiąją savaitę, skaitome kenčiančio tarno giesmes, kurios išpūdingai paaiškina Jėzaus kančios prasmę. Jėzus, Emauso mokiniams, paaiškino savo kančią remdamasis Senojo Testamento mintimis. Įdomu būtų turėti šio pokalbio tekstą.

Antras klausimas:

Kodėl Senajame Testamente yra tiek daug smurto? Kaip jį suprasti?

Atsiverskite Makabėjų, Teisėjų ar Jozuės knygas, tai baisiau negu Holivudo filmas. Jautrios sielos ... laikykitės.

Biblija nėra šventųjų gyvenimas. Tai, kad Izraelis daro karą, labai žiauriai ir dažniausiai Dievo vardu, tai nereiškia, kad yra šventas karas ir yra gerai. Senajame Testamente Izraelis pasakoja viską: Dievo darbus, žmonių neištikimybę. Toks yra mūsų dvasinis kelias – suklumpame, atsikeliame. Kai skaitome psalmes pilnas smurto, prakeikimų priešams, reikia prisiminti, kad mes irgi išgyvename dvasinį karą. Kovodami šią kovą išgyvename neapykantą priešams, nekenčiame blogų polinkių, kuriuos savyje atrandame.

Tai, kad Biblija įkvėpta, tai nereiškia, kad buvo diktuojama pažodžiui, kaip pas musulmonus. O reiškia, kad pats Dievas apsireiškia Biblijoje ir Jis kalba mums. Senojo Testamento autoriai interpretuoja dažnai įvykius keistai. Pavyzdžiui, kai Dievas siunčia septynias rykštes Egiptui, užkietino ir faraono širdį. Ar gali taip būti? Kadangi faraonas nenorėjo paklusti Dievui, autorius nusprendė, kad pats Dievas užkietino jo širdį.

Trečias klausimas:

Kaip interpretuoti Senąjį Testamentą? Ar su Naujojo Testamento žiburiu, turint galvoje Jėzaus mokymą? Ar skaityti visas iš eilės, nors ir nuobodžios ir nesuprantamos, Biblijos knygas?

Bažnyčia padarė mums jau atranką svarbiausių Senojo Testamento tekstų. Skaitome juos Šventose Mišiose. Jei skaitai kasdien šiuos skaitinius, tai per tris metus būsi perskaitęs svarbiausius tekstus.

Yra tekstų dvi eilės: šiokiadienių, kurie kartojasi, kas du metus, bei sekmadienio skaitiniai išsidėstę per tris metus. Šiokiadieniais, ne švenčių dienomis, skaitome knygą po knygos praleisdami mažiau reikšmingus tekstus.

Turėkime užsispyrimo ir perskaitykime visą Bibliją, kad turėtume bendrą supratimą. Gera yra skaitant pasibraukti tai, kas palietė širdį.

Skaitykime Dievo žodį ne kaip mokslininkai, bet kaip ieškotojai Dievo, kaip žmonės, kurie ieško perlo. O kai surandame perlą sustokime, melskimės, įsisavinkime tuos žodžius, tą mintį, kad tai būtų mums maistas kelionėje. Bitės renka nektarą ne iš visų žiedų, bet kai suranda gerus žiedus atsitupia ir išsiurbia viską, viską.

Taigi jei nieko nesupranti, tai nesuk sau galvos. Suprasi vėliau.

Ketvirtas klausimas:

Senasis Testamentas pristato kitokį Dievo įvaizdį nei Jėzus. Kaip suderinti tai ?

Bažnyčios pradžioje, buvo toks Marcionas, kuris atmetė Senąjį Testamentą sakydamas, kad Senojo Testamento Dievas – piktas ir nesuderinamas su Evangelijos Dievu. Bažnyčios tėvai labai kovojo prieš tokią teoriją ir parodė tęstinumą tarp Senojo ir Naujojo Testamentų .

Jėzus atneša naują vyną, bet Dievas tai tas pats apsireiškia abiejuose Testamentuose. Senojo Testamento Dievas yra kartais rūstus, bet turi gailestingumo „ iščias „, kaip motina. Jis gelbsti ir rūpinasi savo tauta.

Jėzus savo atėjimu užbaigia Senąjį Testamentą. Sename Testamente Dievas myli tautą, Jėzus parodo, kad Dievas yra meilė. Sename Testamente Dievas sudaro sandorą, Jėzus sudaro tobulą ir visuotiną sandorą savo krauju.

Senasis Testamentas yra pamatai Naujojo. Ant šių pamatų galėjo Jėzus pastatyti savo Bažnyčią.

Šiais metais, kartą per mėnesį, nagrinėsime vieną temą iš Senojo Testamento, žygiuosime pažintiniu taku. Darysime apibendrinimą. Senasis Testamentas yra lyg žmogus. Reikia laiko, kad su juo susipažintum ir susidraugautum. Neišsigąsk, tai viso gyvenimo darbas.

Gero kelio!

Br. Egidijus